

Motion till riksdagen 2007/08:Ju284

av **Eva-Lena Jansson och Luciano Astudillo (s)**

Grov oaktsam våldtäkt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur begreppet grov oaktsam våldtäkt kan införas i sexualbrottslagen.

Motivering

För två år sedan beslutade riksdagen att anta den socialdemokratiska regeringens förslag om en ny sexualbrottslag. I lagen utvidgades våldtäktsbestämmelsen, vilket inneburit att fler gärningar kom att bedömas som våldtäkt. Ett exempel på en sådan gärning kan vara när en kraftigt berusad kvinna utnyttjas sexuellt, utan att våld eller hot förekommit. Och om flera gärningsmän deltagit i ett övergrepp innebär det att våldtäkten kan bedömas som grov.

Förändringarna av lagen var mycket välkomna och mottogs med stor glädje av flera grupper som jobbat med våldsutsatta kvinnor.

Men under de två senaste åren har det förekommit ett antal uppmärksammade fall där åtal inte väckts alternativt där åtalet om våldtäkt ogillats. Trots de förändringar och den skärpning av lagen som skett har ändå män kunnat dölja sig bakom påståendet om frivillighet och därmed sluppit straff för något som den utsatta kvinnan betraktat som ett övergrepp trots att man i domar kunnat läsa formuleringar som tyder på att det skett en våldtäkt. Exempelvis: ”Tingsrätten finner med hänsyn till det anförda att det är utrett att målsägande under något skede i lägenheten i vart fall genom visst våld av påstått slag tvingats till samlag och handling jämförlig med samlag.”

Om det är så att män kan komma undan åtal och/eller straff för en handling genom att påstå att de trodde att kvinnan ville är det uppenbart att det behövs förändringar. När det gäller sexualbrottslagen anser vi därför att det behöver införas ett nytt begrepp i lagen: grov oaktsam våldtäkt. Själva kärnan i tillämpningen av begreppet grov oaktsam våldtäkt är att utgå från hur en nor-

Fel! Okänt namn på

malt aktsam man skulle agera i en liknande situation. Vi menar att ett viktigt skäl till denna lagförändring är den signal som kriminaliseringen skulle innebära. Som lagstiftare skulle vi stå bakom uppfattningen att det inte är acceptabelt att bara skylla ifrån sig med ”att man inte förstod att hon inte ville”. Och eftersom det är skuldkravet som sänks, och inte beviskravet, skall det fortfarande visas utom rimligt tvivel att gärningsmannen uppfyller både objektiva och subjektiva rekvisit som krävs för straffbarhet. Och vad som är viktigt att poängtera är att det handlar om ett nödvändigt tillägg men inte en försvagning av våldtäktsbegreppet. I Norge tillämpas detta begrepp sedan 2000. Detta efter en omfattande utredning och en lång politisk debatt om våld mot kvinnor och rättssäkerhet i sexualbrott.

Stockholm den 28 september 2007

Eva-Lena Jansson (s)

Luciano Astudillo (s)